

RKP

Toimeentulotukikeskustelun lähtökohtana tulee olla, että mahdollisimman harvat joutuvat siihen turvautumaan. Toimeentulotuen ideahan on että se on tilapäinen tukimuoto tilapäiseen tilanteeseen. Tämän takia meidän on ensisijaisesti panostettava työttömyyden - ja haluaisin nostaa erityisesti nuorisotyöttömyyden - vähentämiseen ja hallituksen nuorisotakuun toimeenpanon toteuttamiseen. Se tarkoittaa työpaikkojen luomista, koulutukseen panostamista ja nostaisin myös oppisopimuskoulutuksen kehittämisen tärkeäksi asiaksi. Samalla on myös totta, että meidän on tunnustettava nykyisen järjestelmän kipupisteet. Ensinnäkin nykyinen järjestelmä voisi olla kannustavampi. Kannustavalla tarkoitan ihmisläheinen, eli asioimisen tulisi olla vähemmän byrokraattista ja asioimispisteiden vähentäminen olisi toivottavaa. Kannustavalla tarkoitan myös, että asiakkaiden tulisi saada ohjausta, jotta he pääsisivät mahdollisimman nopeasti pois tukijärjestelmän piiristä. Uskon myös, että avun kohdentaminen niille jotka ovat eniten sen tarpeessa on järkevää: yksinhuoltajat ja kaikkein pienimmillä tuloilla elävät tarvitsevat myös eniten tukea. Vallitsevassa taloustilanteessa on myös otettava huomioon, että mitään suuria rahamääriä on vaikea minkään puolueen luvata mihinkään, mikä myös tarkoittaa että poliitikkojen on kyettävä priorisoimaan, ja priorisoimaan oikein. Sosiaalinen oikeudenmukaisuus on arvo josta on pidettävä kiinni myös vaikeina aikoina, sillä se on eheän yhteiskunnan peruspilari.

Johan Ekman

Kansanedustaja Ulla-Maj Wideroosin avustaja, Ruotsalainen eduskuntaryhmä

SD-näkökantoja

Lähtökohta

- Sosiaaliturva rahoitetaan työllä. Siksi sosiaaliturvan on rakennuttava periaatteelle, että työkykyisten ja -ikäisten ihmisten tulee ensisijaisesti hankkia toimeentulonsa työllä.
- Jokaisella työikäisellä ja -kykyisellä on oltava oikeus ja mahdollisuus työhön ja siitä saatavaan kohtuulliseen toimeentuloon. Siksi sosiaalipolitiikkaa ei voi tehdä ilman työllisyys- ja talouspolitiikkaa, aktiivista työvoimapolitiikkaa ja tehokkaita työvoimapalveluita.

Toimeentulotuen roolista

- Toimeentulotuki pitäisi palauttaa väliaikaiseksi tueksi vaikeissa tilanteissa
- Ehkäisevää toimeentulotukea on myönnettävä ajoissa ennen kuin ihmisen ongelmat kasaantuvat kestäättömiksi. Erityisesti on otettava huomioon lapsiperheiden asema.
- Tämän hetken tilanne, jossa ensisijaisten etuuksien puutteita paikataan jatkuvalla toimeentulotuella, ei ole tarkoituksenmukaista. Nykytilanne lisää kontrollia ja vähentää ihmisen omaa aktiivisuutta ja mahdollisuuksia parantaa omaa elämäntilannettaan.

Toimeentulotuki ja asumistuki

- Etenkin asumiskustannusten paikkaaminen toimeentulotuella on suuri ongelma, ja se on omiaan korottamaan työllistymiskynnystä juuri seuduilla, joissa työpaikkoja olisi tarjolla.

-> Asumistuen mitoituksessa olisi tärkeää, ettei asumismenojen kattamiseen tarvita jatkuvaa toimeentulotukea.

- Asumistukeen oikeuttavan vuokratason pitäisi siis olla riittävän korkealla tasolla.

- Asumistuessa on nyt rakenteellista vajetta, joka on seurausta 90-luvun lamaleikkauksista. Silloin laskettiin asumistuessa hyväksyttävää vuokratasoa eikä asumistuen enimmäisasumismenoja korotettu kustannuskehityksen tahdissa.

- Asumistukinormit ovat siis jälkeen jääneitä ja vuokrat nousset. Siksi etenkin pääkaupunkiseudulla ja isoissa kaupungeissa toimeentulotuessa hyväksyttävät asumismenot ovat suuremmat kuin asumistuella tuettavat.

- Asumistuessa tuloista johtuvaa omavastuuta ei pitäisi olla vielä toimeentulotukeen oikeuttavalla tuloalueella. Eli jos ihmisen tuotot oikeuttavat toimeentulotukeen, asumistuen pitäisi olla täysimääräinen. Asumistuessa huomioon otettavat asumismenot eivät saisi olla toimeentulotuessa yleisesti hyväksyttäviä alhaisemmat.

- Ensi vuoden alussa voimaan tuleva uusi asumistukijärjestelmä parantaa tilannetta, mutta ei poista ongelmia kokonaan.

Jotain muita nostoja voisi olla

- toimeentulotuen maksatuksen siirto Kelaan: Sosiaalityötä ei pidä irrottaa toimeentulotuesta. Kun kuitenkin todellisuus on se, että osa toimeentulotuen saajista ei ole sosiaalityön tarpeessakaan, niin Kela-mallia voi kuntakokeilujen kautta testata ja voidaan etsiä parhaiten toimivia malleja. Olennaista olisi kuitenkin nostaa ensisijaisia etuuksia niin, ettei pitkäaikaiseen tukeen ole tarvetta.

- toimeentulotuen kehittäminen on tärkeää.

Esim. STM:n viime vuonna uusittu opas toimeentulotuen soveltajalle korostaa ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisessä, että tuki nähtäisiin nykyistä paremmin osana laajempaa kunnan ehkäisevien toimien kokonaisuutta. Ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen on oppaassa kytketty erityisesti lastensuojelun ja kunnan lakisääteisten peruspalveluiden ehkäiseviin toimiin. Lasten ja nuorten tukemisessa on korostettu esimerkiksi mahdollisuutta harrastusmenojen tukemiseen täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella sekä 18–24-vuotiaiden nuorten osalta perusosan alentamisen yhteydessä tehtävän asiakassuunnitelman tärkeyttä nuorten syrjäytymisen ehkäisylle ja osallisuuden edistämiseksi.

- toimeentulotuen tavoitteena tulee olla: pois toimeentulotuelta!

Kansanedustaja Anneli Kiljunen

puh. 050 511 3123

annelikiljunen.net

KD:n eduskuntaryhmän pj Peter Östman

Vastikkeellisuuden tavoitteena tulee olla aktivoiminen ja työllistyminen.

Osallistava sosiaaliturva on hyvin ajankohtainen aihe. Pidän hallituksen päätöstä työikäisten osallistavan sosiaaliturvan kehittämisestä lähtökohtaisesti tervetulleena avauksena, joskin siihen liittyy monia avoimia kysymyksiä ja ehkä myös ongelmakohtia. Siksi on hyvä, että asiasta nyt käydään aktiivisesti keskustelua sekä kansalaisten että poliitikkojen taholla.

Mielestäni tässä keskustelussa on hyvä muistaa kolme asiaa. Ensinnäkin, sosiaaliturva on perusoikeus ja kuuluu kaikille. Ihmisen oikeudesta perustoimeentuloon ei voida tinkiä. Tästä periaatteesta ei saa tinkiä sosiaaliturvan osallistavuuttakaan kehitettäessä. Toiseksi, työnteen tulee olla kannattavaa, ja oikeasta työstä tulee maksaa oikeaa palkkaa. Ennen kaikkea on pidettävä huoli siitä, että Suomessa on työpaikkoja. Kolmanneksi, kansalaisia tulee kannustaa työntekoon, yritteliäisyyteen ja vastuunottoon oman elämänsä suhteen. Tämä on pitkälti myös asennekysymys, eikä yksistään valtion vastuulla.

Tavoitteena on työn kannustavuuden parantaminen, köyhyyden vähentäminen ja riittävän perusturvan tason turvaaminen kaikissa elämäntilanteissa.

Myös toimeentulotuki tulee siirtää pikaisesti KELAn maksettavaksi, tällä helpotetaan niin kuntien taloutta kuin yksittäisen kansalaisen juoksuttamistakin.

On järjetöntä, että lainsäädäntömme sisältää niin monia esteitä työn tekemiselle. Yhteiskunta ei menetä siinä mitään, jos erilaisia pieniä tukia saavat henkilöt tekevät työtä voimiensa ja mahdollisuuksiensa mukaan. Tällaisia tilanteita löytyy opintotukea, aikuisopintotukea, kuntoutustukea, työmarkkinatukea tai vanhempainetuuksia saavien joukosta. Mielestäni nämä kannustinloukut tulisi ennakkoluulottomasti purkaa. Jos aikuisopiskelija jaksaa vielä opiskeluvuikkonsa ohella viikonloppuisin työskennellä, miksi häntä rangaistaan siitä ottamalla pieni tuki pois?